

CESTOU DÁL

Ze Sedlece-Prčic se vydáme dolů pod náměstí a zamíříme vpravo úzkou asfaltkou mezi domky z města směrem na jih na Jetřichovice. Za pozornost stojí původně nevelký a prostý barokní zámek, který byl v letech 1857 až 1859 rozšířen a přestavěn v pseudogotickém slohu podle návrhu profesora Josefa Niklase. Zasloužil se o to tehdejší majitel, pražský advokát a hudební skladatel Jan Nepomuk Kaňka (1772 - 1865). Financoval i založení anglického parku, v němž jsou sochy dětských alegorií ročních období, Herkula, Saturna a další, údajně od F. I. Platzera. Vyhlášená a obdivovaná byla Kaňkova sbírka obrazů a na tehdejší dobu rozsáhlá knihovna.

Silnice odbočuje doprava a míří mezi domky k úzké asfaltce, odbočující doprava do kopce. Cesta je značena ukazateli, které navádějí až na vrchol kopce k pohlednému komplexu budov hotelu Monínec.

Nepátřejme pouze v historii. I přítomnost je lákavá! Od hotelu je překrásný pohled do údolí. Milovníci zimních sportů o tomto místě vědí velmi dobře. Součástí dobře udržovaného komplexu je totiž lyžařská sjezdovka s vlekem. A sněhu tady bývá dostatek i na sklonku zimy.

Hledejte takové místo blíž Praze!

Z Jetřichovic se můžeme vypravit ještě před stoupáním k odbočce k hotelu Monínec vlevo na Vrchotice, kde za pozornost stojí stará tvrz s pěknou obytnou věží, svým majitelem dnes citlivě opravovaná. Bud' před křižovatkou na níž navazuje silnice od Šanovice a Sedlece, anebo přímo v obci Vrchotice můžete odbočit nahoru do svahu. Místní silnička se vine vzhůru mezi loukami a pastvinami, krajina získává horský ráz a vy se dostanete k několika chalupám nevelké obce Monín. Poslední z nich stojí pod zalesněným vrcholem Holého vrchu (677 metrů n.m.). Dál už je nebe. Avšak už ve svahu s polosamotami a čistou přírodou si připadáte jako v ráji. Vydejte se do těchto míst nedotčených spěchem moderního života, ale chraňte pečlivě jednu z posledních krás, kam dosud nevkroutil jarmareční bezohledný hřmot honby po penězích, jenž na mnoha jiných místech naší vlasti dokázal zle poničit dřívější přírodní nádheru.

V našem popisu cesty se vraťme k odbočce k hotelu Monínec na konci Jetřichovic. Silnice stoupá k východnímu svahu vrchu Javorová skála. Pokračujme po ní dál.

Ostrými serpentinami se dostaneme na pláň pod vrcholem Javorové skály, projedeme nevelkým Cunkovem, kde je odbočka vpravo na malou obec se zvláštním názvem Ounuz, projedeme také upravenou Aleninou Lhotou, dříve nazývanou Alínova Lhota (ještě dříve Lhota pod Ostrým nebo Lhota Hořejší). Následuje Starcova Lhota. V ní odbočíme doprava na Nadějkov.

Na Cunkově začíná zima dříve a končí později než v okolí Je tady doslova horské podnebí se svěžím ostrým vzduchem.

Mezi Ounuzí a Cunkovem leží mnoho balvanů a v nejvyšším místě se tyčí balvan zvaný Čertovo břemeno. Prý jej odhodil čert, který se kdysi dávno rozhodl, že překazí stavbu nového kostela v Nadějkově. U Vysokého Chlumce utrhl kus skály a chtěl jej shodit na stavbu. Když se však blížil, uviděl, že chrám je už posvěcený. Vztekem proto skálu odhodil. Dopadla u Cunkova. Jsou v ní okrouhlé jamky - prý stopy čertových kopyt.

V cunkovském pohoří najdete rostliny, které se většinou vyskytují v horách. Například dříváček alpský, kosočerník a růže horská (*Rosa alpina*), která roste také v jednom místě nad Sedlci při cestě na Milevsko. Podobá se šípkové růži, ale má listy o 3 až 9 lístcích, její květy jsou nachové a slabě příjemně voní.

ZASTAVENÍ DRUHÉ V NADĚJKOVĚ A OKOLÍ

Starcova Lhota je v písemných pramenech poprvé uváděna roku 1379 pouze jako Lhota. Byla tehdy příslušná k Příběnicím. V letech 1506 až 1507 byl podle listů Mikuláše z Kozího na Jistebnici vlastníkem statku, k němuž patřily hospodářský dvůr a ves, tehdy již nazývaná Starcova Lhota, také obce Křenovy Dvory a Ounuz (jindy Únuz), Petr Doudlebský z Doudleb na Lhotě. Jeho potomci statek vlastnili až do roku 1664.

Krátce před shořením desek zemských vládli na Lhotě i blízkém Nadějkově bratři Čeněk, Diviš a Bedřich (Sedláčkem v souvislosti s majetkem zde i v Nadějkově uváděný také jako Fridrich) Doudlebský z Doudleb. O majetek se rozdělili. Lhotu získal Diviš, což je uvedeno v tituláři z roku 1572, po něm se jako dědicové rozdělili kolem roku 1578 o majetek jeho dva synové Bedřich mladší a Petr a dcera, jejíž jméno není známo; pouze o ní víme z toho, že Jan Marie Bergaci z Berkovic se v Knize tržní z Tábora roku 1561 označil za Divišova zete.

Dalším majitelem byl bratranec Bedřicha mladšího a Petra, Oldřich z Nadějkova, o čemž svědčí zápis již z roku 1615 a zejména poslední vůle, kterou pořídil roku 1616 na den sv. Kateřiny a v níž ustanovil, aby tvrz Lhotu (Starcovu) s přílehlou vsí a také vesnice Křenovy Dvory a Ounuz užívala až do své smrti jeho manželka Anna Marie z Mitrovic. Ta odkázala statek svému vnukovi Jiřímu Františkovi Doudlebskému z Doudleb a na Nadějkově, který jej 9. dubna 1664 spolu vesnicemi Cunkov, Ounuz, Pohořelec, Křenovy Dvory, Chlum a dalšími prodal Karlu Jiřímu hraběti z Valdštejna, od něhož pak roku 1667 statek koupil rytíř Antonín Ferdinand Kek (Khek) ze Švarcbachu (Švarcpachu) společně se svou chotí Annou Marií, rozenou ze Šenreitu.

Ve vsi stála nevelká tvrz. Poprvé se uvádí 26. dubna 1683 v souvislosti s prodejem statku. Není však známo, kdy skutečně byla vybudována, zda se o to zasloužil již zmíněný rytíř Antonín Ferdinand Kek ze Švarcbachu, anebo až František Adam Kek. Tvrz je totiž roku 1683 uváděna již jako hotová a užívaná v souvislosti s jejím prodejem Václavu Františku Budkovskému z Budkova a jeho manželce Marii Eusebii, rozené Malovcové z Malovic.

August Sedláček usuzoval, že tvrz stála ve Lhotě již dříve a že tedy nešlo o pouhý hospodářský dvůr. Podle něj roku 1664 nebyla v seznamu nemovitostí uváděna proto, že byla neobývaná a zpustlá a v tomto stavu ji získal František Adam Kek, jemuž Sedláček přičítá zásluhu za její opravu a obnovení. Nazývá ji "zámečkem při dvoře", což se zdá být přehnané a také nepříliš pravděpodobné.

Václav František a jeho choť Marie Eusebie prodali 27. května 1691 Lhotu paní Barboře Terezii La Cronové, rozené Voříkovské z Kunratic (manželce Františka de la Cron) za dvojnásobnou částku, než jakou měla hodnotu, kdy statek a tvrz pořídil František Adam Kek. Mohlo by to svědčit úvaze, že František Adam tvrz skutečně opravil. Anebo byl obdivuhodně zdatným obchodníkem...Paní Barbora Terezie majetek dlouho nedržela. Starcovu Lhotu s rytířskou tvrzí a hospodářským dvorem, s vesnicí a krčmou v Cunkově, s Křenovými Dvory a Pohořelcem i s jedním sedlákem z Chlumu od ní 1. července 1699 koupili manželé Wolfgang Ondřej Zikmund Khürnberg a jeho manželka Kateřina Barbora a spojili je s panstvím v Nadějkově.

Podle jiných pramenů ke spojení majetků došlo až roku 1715, kdy Starcovu Lhotu koupil tehdejší majitel statku a tvrze v Nadějkově, hrabě Václav Norbert Oktavián Kinský. Od té doby byla Starcova Lhota už nastálo součástí nadějkovského panství.

Tvrz ve Starcově Lhotě nebyla pohodlná k bydlení. Podle popisu z 26. května 1703, zpracovaného "pro odhad zboží nadějkovského", šlo o nevelký dřevěný objekt postavený na kamenných základech. Střecha byla kryta šindelem.

V Nadějkově byla původní tvrz mnohem větší. Podle popisu rovněž z roku 1703 měla v renesanční podobě 19 vytápěných místností s příslušenstvím, které tvořilo 9 komor, 2 sklepy, 2 kuchyně, 2 podzemní sklepy a síně. Hlavní budova byla zděná, což poskytovalo mnohem větší pohodlí. U vjezdu stál domek pro zahradníka a ještě jeden další sklep. Poblíž se nacházely také dvě klenuté konírny a uprostřed dvora stála kašna. Není proto divu, že se noví majitelé nehodlali z Nadějkova do Starcovy Lhoty přestěhovat. Šlo jim o hospodářství a pozemky.

Neobývaná a opuštěná tvrz ve Starcově Lhotě rychle pustla. Zajímavá je citace ze zápisků třeboňského archiváře Petra Svěceného k roku 1765, uvedená ve skvostném díle Augusta Sedláčka Hrad, zámky a tvrze království českého (svazek VII) u hesla Lhota (Starcova):

Lhota Starcova nebo Krounova (Lacronova): tu se nachází vedlé dvoru zámeček svalený, na němžto posledně onen Clary sídlíval, kterého na jinší statek odstěhovaného poddaní pro ukrutnost jeho a jak se praví, z návodu manželky jeho zavraždili. Pod hospodou nachází se místo příkopy obehnané, kde nyní chalupník jeden svou zahrádku má.

Je třeba doplnit, že "onen Clary" zdědil Lhotu po své manželce Alžbětě, rozené Harantové z Polžic a statek roku 1715 prodal, a také je nutno dodat, že Světeckým uváděné stopy po zaniklé tvrzi (zámečku) už dnes ani náznakem neexistují.

ŽIVOTOPIS ZÁMKU A PODZÁMČÍ

Pokračujeme dál. Úzká asfaltka nás dovede mezi poli a pastvinami až do Nadějkova. Barokní městys má protáhlé a svažující se náměstíčko s jednoduchým kamenným pomníkem padlých v 1. světové válce, jaké najdeme k počtě zmařených životů na mnoha místech naší vlasti.

Po jedné straně je pod autobusovou zastávkou budova fary, kostel a novější objekt obecního úřadu a nákupního střediska.

Zdejší oblast byla obydlena již v prehistorických dobách. V letech 1914 až 1915 našel řídící učitel František Fikker v sedmi obcích v okolí Nadějkova různé prehistorické památky, především úlomky z popelnic a z obilních nádob. V okolí Modlíkova na potoce Cedron byly už roku 1893 při přestavbě dvou domů vykopány popelnice, v nichž se nacházel popel se zbytky kůstek a zemina. O nález se však dochovaly jen zmínky, protože nálezci popelnice neuchovali. Netušili, že jde o vzácnou historickou památku.

Nejen na Cedronu, ale také podél říčky Smutná, do níž se Cedron vlévá, byla objevena další pohanská pohřebiště

V písemných pramenech se však ves Nadějkov poprvé uvádí až roku 1373 v souvislosti s majitelem tvrze a celého panství Ahníkem z Nadějkova.

Za kostelem leží na mírném návrší uprostřed rozsáhlého parku zámek, jehož dnešní podoba pochází z 18. století. V jednu dobu se v poměrně rychlém sledu střídali jeho majitelé, jimiž byli Kinští, Dohalští i hrabě Deym.

Roku 1952 byla provedena generální asanace a zámek sloužil především potřebám školy. Po roce 1989 byl vrácen do soukromých rukou a znovu upravován. Vnitřní prostory byly ve větší míře znovu podstatně upraveny, aby mohly sloužit pohodlnému ubytování.

Zámek je jednopatrový a trojkřídlý, jeho hlavní část je protáhlá, boční křídla vybíhající do dvora jsou naopak poměrně krátká. Celý objekt je krytý mansardovou střechou. Průčelí z roku 1781 se vyznačuje bohatými ozdobnými profily nadokenních říms i podokenních výplní. V hlavním křídle je ve střeše věžička s fungujícími hodinami.

V přízemí zámku jsou barokní křížové klenby. Krátké schodiště a vstupní část vedou do dlouhých chodeb, jejichž okna směřují do zatravněného dvora. Vpravo jsou dvakrát zalomené široké schody, vedoucí do patra, kde každého návštěvníka patrně zaujmou především dva velké sály s plochými stropy a se štukovými zrcadly. V jednom je dochován mramorovaný krb.

Je také nutno ocenit už dřívější péči obce, která se o zámek starala v době před restitucí, když v něm sídlila škola. Proto je objekt dobře zachovalý, pochopitelně s přihlédnutím k přirozenému stárnutí krytiny střechy i omítek. Naštěstí pro zámek věnoval náležitou péči objektu i jeho okolí také nový pan správce, s nímž jsem se seznámil během svých toulek krajem.

Zachovány zůstaly staré původní dveře k jednotlivým místnostem a sálům v patře. Na druhé straně se ne vždy podařilo citlivě volit dlažbu, což platí zejména o vstupní prostoře do zámku hned u hlavního vchodu. Poslední pokus o přestavbu, který učinil nový majitel po restituci, však bohužel leckde při úpravách místností v traktu vpravo od schodiště upřednostnil požadavky na ubytování a proto byly některé místnosti neúměrně a především necitlivě rozděleny a tedy také zmenšeny stěnami ze sádkartonu (!). Za dochovanými původními dveřmi z chodby vznikly nevelké předsínky a vstupy vedoucí z nich do nových pokojů dostaly zcela nevhodné zárubně a moderní dveře. Výrazné zmenšení prostoru takto upravených místností, vázané ekonomickými záměry, rozhodně nesvědčí celkovému dojmu z prohlídky vnitřních prostor zámku.

Zámek se nachází v rozlehlém parku, jehož součástí je velký Mlýnský rybník. Voda do něj přichází z Nadějkovského potoka. Spojována je s ním tragická historka. Kdysi se při velkém dešti se rybník rychle zaplnil vodou a mlynář poslal služku, aby vytáhla stavidla. Nešťastnice však byla stržena prudkým proudem, který jí podrazil nohy, stáhl na skalnatý splav a utloukl o balvany. Mrtvá byla odplavena až do luk za Nadějkovem.

Park je udržovaný, stejně jako jeho část táhnoucí se dozadu podél rybníka, která je vroubena letitými stromy. Jejich pestrá směsice, vybíraná s vkusem bývalých správců, kteří je sázeli, potěší srdce každého milovníka přírody.

U zámku se nacházejí zbytky tvrze, která byla už roku 1373 připomínána jako sídlo již zmíněného Ahníka z Nadějkova, který v listinných dokladech vystupuje jako svědek ve smírčích smlouvách, jimiž opat Nepomucký smířil Jaroslava z Vejpic s opatem Milevským ve sporu o hranice mezi jejich majetky. Z bývalé tvrze se dochoval zbytek bašty.

Po Ahníkovi byl později připomínán jako další majitel také Jindřich z Nadějkova jinak z Dráchova, který byl purkrabím v Příbrami. Na počátku 16. století se Nadějkov dostal do majetku rodu Doudlebských z Doudleb. Někdy před rokem 1542 se o rodový majetek rozdělili bratři Čeněk, Diviš a Bedřich tak, že Čeněk, který podle Augusta Sedláčka žil ještě v roce 1556 dostal pouze odstupné v penězích, zatímco Diviš získal Starcovu Lhotu a k ní připojené hospodářství a další vesnice a podle zápisu z roku 1542 "ze soboty po sv. Marcellu" Bedřich (v souvislosti se Starcovou Lhotou však Sedláček mluví o Fridrichovi) měl ve vlastnictví "Dějkov tvrz, dvůr poplužní, ves celou s příslušenstvím", které v uvedené datum věnoval své manželce Anně z Loutkova.

Bedřich z Doudleb proslul šetrností a řádným vedením hospodářství. Snad proto byl roku 1569 jmenován výběrčím "posudného" v Bechyňském kraji, což znamená, že dbal o

výběr císařské daně z vyrobeného piva. Nahospodařil slušné jmění. Od pana Kryštofa ze Švamberka koupil roku 1576 hospodářský dvůr Jednota a vesnice Branišovice, Hněvanice, Hrachov, Radešín, Vísku, Záluží a Zhoř. Věnoval se také "dějkovské tvrzi", jak tehdy býval Nadějkov uváděn v listinách. V letech 1570 až 1584 ji nechal přestavět v renesančním slohu. Ještě roku 1589 byl uváděn jako "Bedřich řečený starší". Měl několik dcer a syny Oldřicha, Jindřicha a Zikmunda, z nichž poslední jmenovaný zemřel již roku 1603.

Roku 1593 odešel z rodiny Jindřich. Později získal Počepice, Výrec a další majetky, usadil se na Malé Chýšce, kterou roku 1613 odkázal městu Písek, o čemž svědčí zápis ze zemských desek z roku 1614, kdy Jindřich zemřel. Bedřich Doudlebský řečený starší odkázal stejně veškerý svůj majetek roku 1596 jedinému ze synů Oldřichovi společně s vnukem Janem Bedřichem, který byl synem zesnulého Zikmunda. Další majetek odkázal dcerám Benigně i provdaným Elišce Slavíkovcové a Anně Sádlové. Zemřel roku 1596.

Oldřich šel ve šlépějích svého otce. Uměl dobře hospodařit a byl zdatným obchodníkem. Ujal se nadějkovského panství, od svého bratrance Bedřicha mladšího získal Starcovu Lhotu, synovce Jana Bedřicha naopak vyplatil. Stal se výběrčím posudného ve Vltavském kraji a v pátek na den sv. Kateřiny roku 1616 uvážlivě sepsal poslední vůli.

Nadějkovský statek odkázal pan Oldřich svému tehdy ještě nezletilému synovi Adamu Fridrichovi a za jeho poručníky určil svou manželku Annu Marii z Mitrovic, Adama ze Šternberka, Diviše Černína z Chudenic, Bohuslava z Michalovic, Václava Dvořeckého z Olbramovic a Karla Přehořovského z Kvasejovic. Manželce odkázal tvrz ve Starcově Lhotě a vesnice Křenovy Dvory a Ounuz. Pamatoval také na kostel v Nadějkově, jemuž věnoval poplužní dvůr Větrov a ves Voloveč (podle posledního přání chtěl však být pohřben v kostele v Jistebnici). Bylo to uvážlivé rozhodnutí. Pan Oldřich totiž někdy na sklonku roku 1616 nebo nejpozději začátkem roku 1617 zemřel.

Jeho syn Adam se choval také jako uvážlivý hospodář, navíc se nezapletl do politického vření v čase stavovského povstání, takže se ho nedotkla smrt' konfiskace. Naopak Adam Fridrich rozšířil rodinný majetek přikoupením vesnice Růžená a Vlksického panství. Roku 1627 koupil dům na náměstí v Táboře a byl jmenován radou soudu nejvyššího purkrabství v Praze. Oženil se s Annou Dorotou z Mitrovic a měli spolu syny Oldřicha Jana a Jiřího Františka, kteří po jeho smrti roku 1665 rozdělili mezi sebe majetek tak, že starší Oldřich Jan získal tvrz Vlksice s hospodářským dvorem a vesnicí, dvůr Jednotu, vesnice Branišovice. Dobřemílice, Hněvanice, Klokočov, Malý Kvašťov, Střítež, Vratišov, Záluží a z nadějkovského panství ještě vesnice Čičovice, Růženou a Starcovu Lhotu. Mladší bratr Jiří František převzal rodovou tvrz Nadějkov i s hospodářským dvorem a vesnicí, dvůr Větrov, vesnice Bezděkov, Hubov, Chlístov, Kaliště, Květuši, Nepřejov, Nosetín, Velký Kvašťov, Vilín, Vísku, Zhoř. Vyženil díky manželce Lidmile Veronice z Kalenic také Skvořetické panství, ale rodových kořenů a rodných míst si nevážil. Dokládá to skutečnost, že již 31. května 1668 prodal nadějkovské panství Mikuláši z Germersheimu v Harpershofu, měšťanu z Menšího Města pražského. Tím se také stal posledním členem rodiny rytířů Doudlebských, který vlastnil Nadějkov.

Majitelé Nadějkova se dál střídali. Mikuláš z Germersheimu roku 1679 zemřel bez poslední vůle a zanechal nezletilé děti Voršilu, Filipa Františka, Bernarta Antonína, Alberta a Kláru, takže správu majetku převzala jejich matka a poručnice Ernestina Klára. Hospodářství však nezvládla a roku 1681 jej prodala Martinu Antonínovi de Lasaga a na kamenici a jeho manželce, kteří jej o pět roků později prodali jistému Janu Francovi, měšťanovi z Nového Města pražského. Za šestnáct roků, kdy Nadějkov vlastnil, přikoupil část Vlksického panství od Kryštofa Albrechta Kořenského z Terešova a v roce 1697 při kapli sv. Anny založil v Nadějkově nové kaplanství. Ještě téhož roku však zemřel. Majetek odkázal manželce Kateřině Barboře, která se brzy podruhé vdala za Volfganga Ondřeje Zikmunda Khürnberka, s nímž 1. července 1699 přikoupila statek Starcovu Lhotu. Zemřela roku 1702 a veškerý majetek odkázala svému choti, který však ještě téhož roku také zemřel.

Ukázalo se, že panství je zatíženo značnými dluhy. Koupil je Václav Norbert Oktavián Kinský ze Vchynic, který k němu roku 1715 přikoupil Malou Chyšku, aby ji však roku 1724 opět oddělil a prodal. O tři roky později prodal i Nadějkov. Novým majitelem se stal rytíř Jiří Bořek Dohalský. Od té doby se majitelé hospodářství i tvrze opět poměrně často střídali.

Někdy po roce 1700 prodala ovdovělá Apolonie Scherzerová z Kleinmühlu tvrz i hospodářství bratrům Feuersteinovým. Antonín Ferdinand byl generálem polním zbrojmistrem, Ondřej Leopold byl generálem polním maršálem.

Roku 1781 dal tehdejší majitel Antonín Ferdinand Feuerstein přestavět tvrz do podoby renesančního zámku. Roku 1803 prodal panství pražskému měšťanovi Janu Tuscanimu. Dalšími majiteli byli Vratislavové z Mitrovic, kteří zachovali vnější barokní podobu zámku, ale po roce 1863 provedli značné vnitřní úpravy.

Vraťme se zpátky do městečka. Nevelký jednolodní barokní kostel Nejsvětější Trojice byl postaven v letech 1695 až 1702 na místě, na němž původně stával starší kostelík. V podstatě se po něm nedochovaly žádné stopy. Kostel se vyznačuje pravoúhlým presbytářem se sakristií a oratoří v patře. V délce severní strany je věž. Na půlkruhovém triumfálním oblouku označuje letopočet 1695 zahájení stavby. Vnitřní vybavení pochází převážně z doby kolem roku 1740. Za pozornost stojí především hlavní oltář s točenými sloupy, sochy sv. Floriana a sv. Václava a obraz Nejsvětější Trojice, který nese signování "Carl Beck 1903". Boční oltáře jsou zasvěceny sv. Janu Nepomuckému a P. Marii a nesou novodobé obrazy. Kazatelna je zdobena figurálními reliéfy.

Na jižní straně lodi je ve výklenku pískovcové poprsí, k němuž se váže v okolí velice známá pověst. Podle ní žil kdysi v nadějkovském zámku jistý generál, který se choval zle k chudým lidem, k okolním rolníkům, domkářům a osadníkům. Bez jakéhokoli ohledu na původní vlastníky zabíral především lesy. Však také lidem říkával:

"Kdyby ti na hlavě smrček vyrostl, hlava je tvoje, ale smrček můj!"

Český Meran - TAJEMNOU ČESKOU KRAJINOU

Pavel Toufar

Pak zemřel. Lidé se radovali. Začalo se povídat, že se generál v pravé poledne zjevuje v ohnivém kočáru, který táhne koňské čtyřspřeží, protože jeho duch nemá mít po smrti pokoj za to, jak za života trápil své bližní. Lidé se začali generálova přízraku bát. Majitelé panství proto usoudili, že nechají zhotovit a vysvětit generálovu sochu, kterou postaví do nadějkovského kostela. Když se tak stalo, přestal se generálův duch zjevovat. Socha dodnes stojí ve výklenku uvnitř kostela.

Ve skutečnosti jde o pískovcový náhrobek z doby někdy po roce 1780, zpodobňující Antonína Feuersteina z Feuresteinbergu, jenž býval polním zbrojmistrem císařovny Marie Terezie a kterého jsme si již připomněli jako jednoho z majitelů zámku.

Nad kostelem stojí patrová fara. Pamětní deska vpravo od vchodu upozorňuje, že byla posledním útočiště národního buditele, neúnavného vlastence a ve své době oblíbeného spisovatele Prokopa Chocholouška.